

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

Klasa 72 (6)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Jula 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7193

John Douglas Pedersen, inž., Springfield, U. S. A.

Nišanski mehanizam za zadnji nišan.

Prijava od 14. augusta 1928.

Važi od 1. decembra 1929.

Ovaj se pronalazak odnosi na jedan poboljšani mehanizam zadnjeg nišana za puške i ima za cilj da načini jednu poboljšanu, uprošćenu i preciznu konstrukciju, koja se lako i precizno može lako na pušku namestili ili sa nje skidati.

Pronalazak se odnosi na mehanizam zadnjeg nišana za puške, koji je načinjen od jedne gajke, udešene da se može vertikalno pomerati duž kakvog pogodnog nosača, i od jednog horizontalno pomerljivog šibera, koji se na gajci nalazi i koji služi za horizontalno regulisanje nišanjenja.

Pronalazak se dalje sastoji i u tome, što se gajka pomera u vertikalnom pravcu pomoću jednog zavrtnja, koji se obrće u naročitom ležištu na gajci, ali svojim zavojcima zahvata u zupčastu polugu utvrđenu za puškin sanduk.

Pronalazak se dalje sastoji i u tome, što je zupčasta poluga utvrđena za puškin rām tako, da se može podesiti da podigne ili spusti gajku a da se ne pokvari njen osnovni ili nulli položaj.

Obraćajući se u opšte na crteže:

Sl. 1 i 2 jesu bočni izgled i izgled odozgo jedne puške na kojoj je namešten ovaj zadnji nišanski mehanizam.

Sl. 3 pokazuje izgled zadnje strane ovog zadnjeg nišanskog mehanizma — o.

Sl. 4 prikazuje izgled gornje strane nišana.

Sl. 5 prikazuje presek zadnjeg nišana po liniji 35—35 u sl. 3, pokazujući susedne

delove puškinog sanduka, kundaka i branikovog rama, koji su u vezi sa njime.

Sl. 6 prikazuje izgled gajke sa donje strane.

Sl. 7 jeste izgled šuplje osovine gajki-nog zavrtnja.

Sl. 8 prikazuje ključ za gajku, odnosno za njen zavrtajan.

Pozivajući se na sl. 1 i 2 zadnji nišanski mehanizam označen je sa 9 i namešten je na pušci koja se sastoje od jednog drvenog kundaka 1, metalnog sanduka 2 i cevi 3, na kojoj je utvrđen prednji nišan 4. Gajka 171 na zadnjem nišanu može se vertikalno pomerati i skoro je kvadratnog oblika i udešena je da klizi svojim žljebovima (kao što se vidi iz sl. 4) na uspravnim vođicama izrađenim izjedna sa sandukom 2. Ovi žljebovi mogu biti nešto malo ukoso izrađeni u odnosu na pravi vertikalni položaj, da bi se kompenziralo za eventualno zanošenje zrna. Gajka je snabdevena sa jednim skoro ovalnim prozorčetom 172 ispred kojeg se poprečno može pomerati šilo 173, na kome se nalazi nišanska rupica 174 i nulli zarez u pravoj liniji sa njome. Na gornjoj ivici gajke odmah iznad nullog zareza, urezana je skala 175 za bočno odnosno horizontalno regulisanje nišanjenja, radi popravke i zanošenja metka usled vetra. Ovaj šiber 173 klizi u žljebovima na gajci u koje ulazi sa malim jezičcima a može se pomerati pomoću zavrtnja 176, koji zahvata svojim zavojnicama u urezane zube na donjoj

ivici šibera, kao što se vidi iz sl. 5. Završnj 176 ima izrezkanu glavu 177 na jednom kraju i proteže se kroz pogodna ležišta poprečno kroz celu gajku 171, a završava se jednim zarezom u koji zapire, pod uticajem svoje opruge jedan zubac 179, smešten u samoj gajci, koji sprečava time svako bočno pomeranje završnja 176. Kada se zubac 179 polisne kontra, šiberov završnj 176 može se od njega razdvojiti i odvrliti iz šibera 173 kako bi se ovaj mogao skinuti sa gajke.

Vertikalno pomeranje ili regulisanje gajke 171 postiže se gajkinim završnjem 180, koji je namešten u jednom donjem otvoru na gajci i može se obratići oko šuplje osovine 181. Na ovom se završnju nalaze više paralelnih helikoidalnih zavojnica 182 koje su podešene da mogu zahvatati u zube vertikalne zupčaste šipke 183 utvrđene na puškinom sanduku. Hod ovih zavojnica 182 dovoljno je velik da može dati najveće potrebno pomeranje gajke uz nešto manje od jednog punog obrta gajkinog završnja 180. Teme ovog gajkinog završnja inrezkano je sa radialnim linijama ili skalom 184 koja se kreće ispred jednog nultog zareza 185 i označava domel ili daljinu, za koju je gajka podešena.

Zupčasta šipka ili poluga 183 ponajradije je cilindričnog oblika sa nešto smanjenim donjim delom 186 na kome su izrezane zavojnice, koje zahvataju u sanduk 2. Naravno da su zubi na ovoj šipki 183 izrađeni helikoidalno i istog su hoda kao i zavojnice gajkinog završnja, ali su urezani samo delimično oko ove šipke 183, kao što je označeno na sl. 4. Teme zupčaste šipke ima jedan zarez, u koji može ući sečica od vrtača radi vertikalnog podešavanja pomoću njenih zavojnica 186. Jedan zatezni završnj 187 koji prolazi kroz sanduk odupire se o cilindrično telo ove zupčanice 183 i ulvrđuje je u izabranom i regulisanom položaju.

Obrajanjem zupčaste šipke ili zupčanika 183 podizae se ili spušta gajkin završnj 180 a time i gajka 171 bez uz nemiravanja nultog položaja gajkinog završnja. Ovo je jedno veliko preim秉stvo pri regulisanju odnosa između prednjeg i zadnjeg nišana sa nultim odnosno osnovnim položajem gajke. Svaki obrt zupčanice 183 istu podiže njenim zavojcima 186 i ako se te zavojnice načine u isto ili suprotnom pravcu u kome su izrađene zavojnice 182 na gajkinom završnju, može se dobili grublje ili finije regulisanje ovih delova.

Šuplja osovina 181 za gajkin završnj 180 prikazana je u detalju na sl. 7 i leži svojim krajevima u ležišta načinjenim u ivicama gajke 171. Sa donjeg dela ove osovine 181 bočno se proteže jedna zapinjača 188, koja

prolazi kroz prorez 193 načinjen u donjem delu gajke, kao što je pokazano na sl. 6 i pritiskuje pod dejstvom opruge 190 u zareze 189 načinjene na doljništu gajkinog završnja 180. Ova opruga 190 smeštena je u šupljoj osovini 181 i odupire se na oslonac načinjen na ključu 191, koji služi da učvrsti osovini 181 i oprugu 190 u radnom odnosu. Ključ 191 načinjen je sa dva ispusta 192, razmaknutih jedan od drugog, od kojih jedan može da prođe kroz prorez 193. Obrćući ključ 191 za jednu polovinu obrta, njegovi ispusti 192 najašiće na jedan prevoj na gajci i time će se ključ utvrditi u svom relativnom položaju u odnosu na gajku. Ovi ispusti na ključu 191 istovremeno ulaze u jedan usek ili zarez na samoj šupljoj osovini 181 tako, da kad se ključ obrne u opisani položaj, ova se šuplja osovina okreće zajedno sa njim i njena zapinjača 188 može da prođe kroz prorez 193, da bi došla u dodir sa zarezima 189. Zarezi 189 na doljništu gajkinog završnja 180 načinjeni su tako, da odgovaraju zarezima na skali 184. Prema tome gajkin završnj 180 biva čvrsto držan u izabranom položaju. Pritiskujući šuplju osovini 181 na dole isteraće zapinjaču 188 iz zareza 189 i time se gajkin završnj može vrlo lako obrnuti na neki drugi izabrani položaj. Gajkin završnj 180 ograničen je u svome obrtanju na nešto manje od jednog celog obrta pomoću ustavljače igle 193, koja se na njemu nalazi, a koja udara o jedan ispust na zapinjači 188. Kada se želi da se gajka i njen završnj skine sa njenih vođica, šuplja osovina 181 mora se pritisnuti na dole dovoljno duboko; da se ispust na zakačci 188 spusti ispod ustavljače 193 na završnju. Tada se završnj 180 može odvrnuti iz sprega sa zupčanicom 183 noseći sobom i gajku 171.

Ključ 191, koji se za gajku utvrđuje, produžuje se na dole i ulazi u šupljinu načinjenu u završnju 194 i zateznom navršnju 195, koji se na sanduku nalaze, i naslanja se svojim donjim krajem na teme igle 196. Igra 196 stoji pod dejstvom obruge 197, koja se nalazi u šupljoj zatezi 198 utvrđenoj na braniku i prolazi delimično i kroz završnj 194, kako bi se oduprla o donji kraj ključa 191. Time se na ključ 191 primenjuje od strane opruge 197 slalan i snažan pritisak na gore, a preko tog ključa i na gajku za koju je prilvrđen, te se time uklanja svaka labavost između sastavnih delova nišanskog mehanizma. Završnj 194 služi da se utvrdi zadnji deo sanduka 2 za kundak 1, ulazeći svojim zavojnicama u šuplju zategu 198, koja je ulvrđena za branik. Opisani uređaj omogućava primenu potrebnog pritiska na sve pokretnе delove nišanskog mehanizma

ali se ipak osigurava lako i brzo skidanje sa puške bez ikakvog uznemiravanja pričvrstnih spojeva sandukovih.

Patentni zahtevi:

1. Zadnji nišanski mehanizam za puške naznačen time, što se sastoјi od jedne vertikalno pomerljive gajke (171) nameštene na podesnim vođicama i od jednog horizontalno pomerljivog šibera (173), koji se na toj gajci nalazi.

2. Zadnji nišanski mehanizam prema zahtevu 1, naznačen time, što je gajka nameštena na jednom uspravnom delu puške izrađenim integralno sa ramom ili sandukom (2) te puške i što se taj deo nalazi iza zatvarača.

3. Zadnji nišanski mehanizam prema zahtevu 1 ili 2, naznačen time, što se gajka vertikalno podešava pomoću jednog šupljeg gajkinog zavrtnja (180) koji se može na gajci obrnati i koji je udešen da zahvata svojim zavojnicama u zube jedne zupčaste poluge (183) pritvrđene za puškin sanduk ili ram (2).

4. Zadnji nišanski mehanizam prema zahtevu 3, naznačen time, što je zupčasta poluga (183) lako ulvrđena za puškin sanduk ili ram (2) da se može podešavati, kako bi se time i gajka mogla podizati ili spuštati

bez uticaja na njen nulli ili osnovni položaj.

5. Zadnji nišanski mehanizam prema zahtevu 4 naznačen time, što je zupčasta poluga (183) udešena da se može obrnati i što stoji u vezi sa pomenutim nosačkim delom (puškinim sandukom) pomoću jednog svog kraja, na kome su zavojnice narezane bilo u istom bilo u suprotnom pravcu u koje su rezane zavojnice na gajkinom zavrtnju (180).

6. Zadnji nišanski mehanizam prema zahtevu 3, naznačen time, što je gajkin zavrtnj (180) održava u određenom položaju pomoću jedne popustljivo delujuće zapinjače (188), koja je istovremeno udešena, da pod običnim okolnostima ograničava daljinu do koje se gajkin zavrtnj može obrnati, i što je pomenuta zapinjača (188) udešena, da se može potisnuti van sprega sa gajkinim zavrtnjem, kako bi mu se omogućilo neograničeno obrtanje, kojim se uz pripomoć zupčaste poluge (183) može da skine cela gajka sa njenih vođica.

7. Zadnji nišanski mehanizam prema zahtevima 3 i 4 naznačen time, što je postavljeno jedno elastično sredstvo (297) koje služi da odkloni svaku labavost između pomerljivih delova, kako bi se time osiguralo njihovo jednostavno i unapred određeno stavljanje u regulisani položaj.

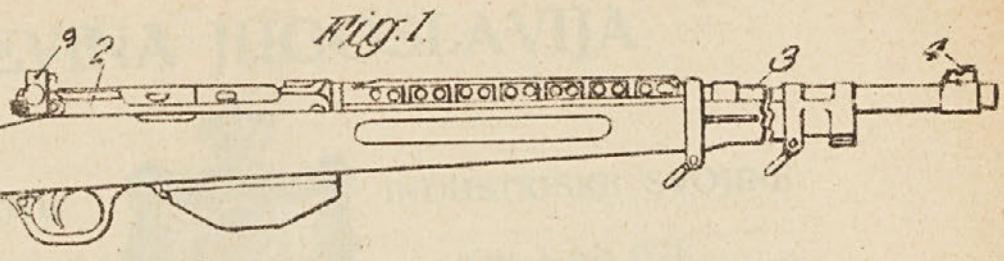

Fig. 2.

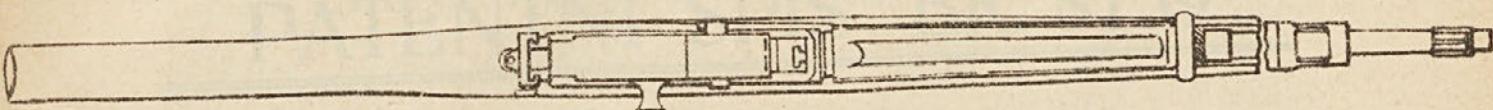

Fig. 3

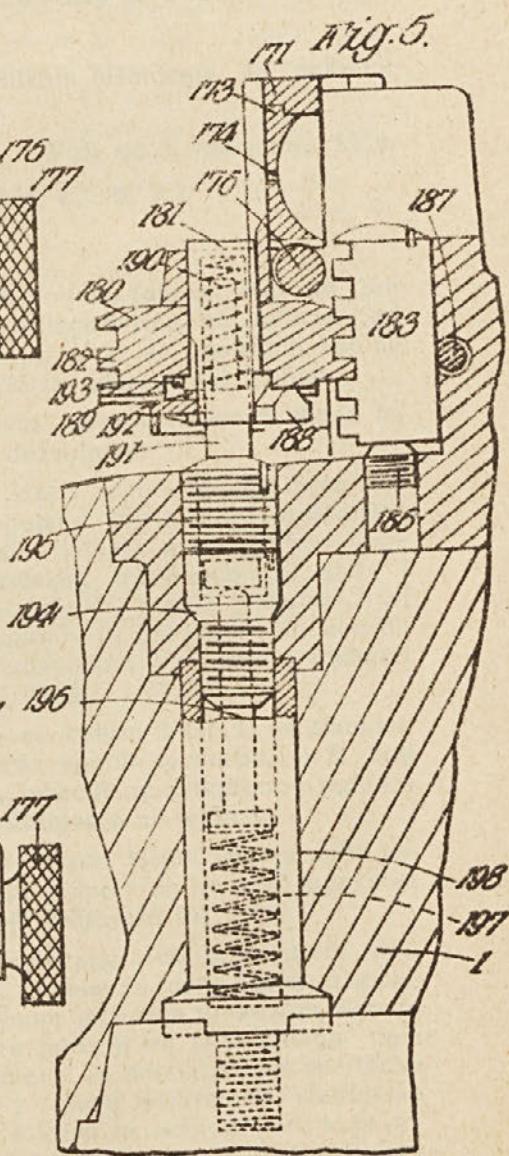
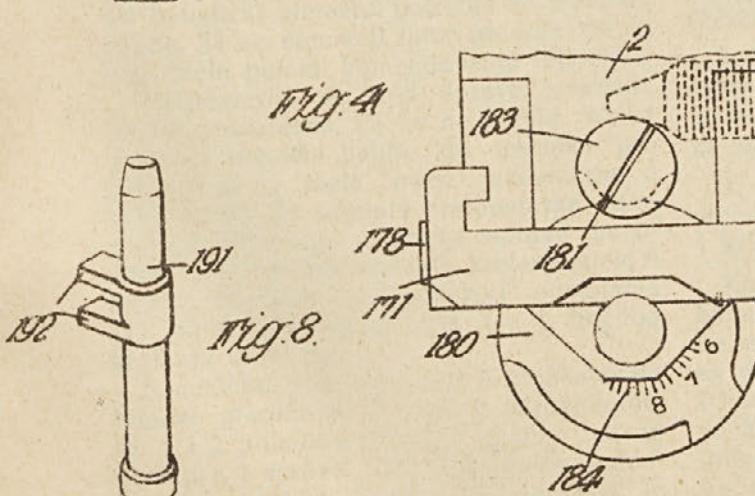
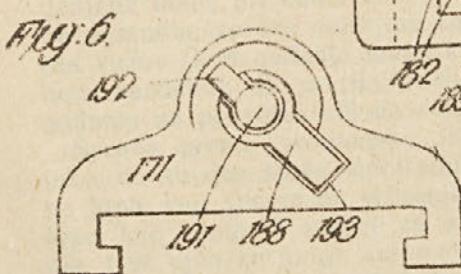
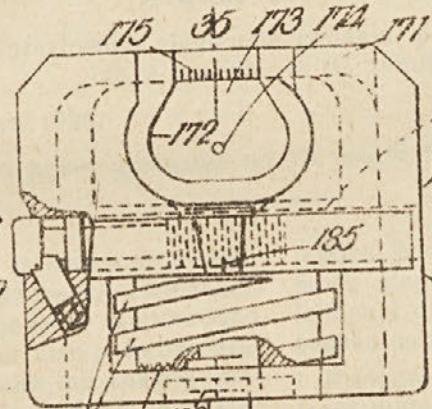
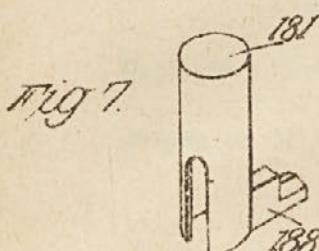

Fig. 8.

